

ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERS BİLGİ KİTAPÇIĞI

DERSTEN SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANLARI

Dr. Öğr. Üyesi Bedriye Cansu Koyunoğlu

Dr. Öğr. Üyesi Şeyda KARASU

ERZURUM
2026

ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ EĞİTİM ÖĞRETİM
YILI

İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERS KİTAPÇIĞI

1. ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK
BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON VE DEĞERLERİ

Hemşirelik Bölümü Program Amacı: Hemşirelik Bölümü hemşirelik mesleğini insan hakları, mesleki değerler ve etik ilkeler çerçevesinde yerine getiren, kendi kendine öğrenme, problem çözme, eleştirel düşünme becerileri ile hemşirelik bakımını profesyonel standartlar çerçevesinde planlayan, uygulayan ve değerlendiren hemşireler yetiştirir. Eğitim programı hemşirelik bakımına karar verme becerisini yükseltme, hemşirelik girişimlerinde bağımsız, araştırmacı, eğitici davranma, ekip çalışması, hemşirelik bakımında etik değerlere uygun hareket etme, liderlik rolünü üstlenme, bilimsel bir araştırma projesi planlayıp başarı ile tamamlama gibi beceriler göz önüne alınarak hazırlanmış ve sürekli güncellemesi sağlanmıştır.

Misyon: Bilimsel yöntemlere, etik ilke ve değerlere bağlı kalarak birey, aile ve toplumun ihtiyaçlarını karşılayabilen, liderlik özelliklerine sahip, sosyal sorumluluk bilinci gelişmiş hemşireler yetiştirmektir.

Vizyon: Hemşirelik mesleğinin gelişimine katkı sağlayacak bilgiyi üreten, verdiği eğitim ile araştırmacı ve uygulayıcı lider hemşireler yetiştiren, ulusal düzeyde öğrenciler tarafından tercih edilen bir bölüm olmaktır.

Hemşirelik Bölümü Program Çıktıları:

Beceriler
Bilişsel- Uygulamalı
TYYC-1 - Kanıta dayalı edindiği temel hemşirelik bakım becerilerini yerine getirmek
TYYC-2 - Birey, aile ve toplumun en üst düzeyde fizyolojik, psikolojik ve sosyal işlevlerini sürdürebilmeleri için gerekli hemşirelik bilgisine sahip olmak
TYYC-8 - Toplumsal, ekonomik, siyasal değişim ve gelişmeleri takip edebilecek genel kültür bilgisine sahip olmak
TYYC-9 - Disipliner ve multidisipliner iş birliği yapmak
TYYC-11 - Hemşirelik uygulama, araştırma ve yönetiminde bilişim teknolojilerini kullanmak
Yetkinlikler
Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği
TYYC-5 - Sağlık bakım uygulamaları ve hemşirelik mesleğinin gelişimine katkı sağlayacak araştırma, proje ve etkinliklerde yer almak
TYYC-6 - Kendi kendine öğrenme, problem çözme, eleştirel düşünme becerileri ile hemşirelik bakımını profesyonel standartlar çerçevesinde planlamak, uygulamak ve değerlendirmek
Öğrenme Yetkinliği
TYYC-2 - Birey, aile ve toplumun en üst düzeyde fizyolojik, psikolojik ve sosyal işlevlerini sürdürebilmeleri için gerekli hemşirelik bilgisine sahip olmak
TYYC-4 - Hemşirelik uygulamaları, araştırmaları ve yönetiminde kişilerarası iletişim becerilerini kullanmak
TYYC-6 - Kendi kendine öğrenme, problem çözme, eleştirel düşünme becerileri ile hemşirelik bakımını profesyonel standartlar çerçevesinde planlamak, uygulamak ve değerlendirmek

TYYC-7 - Bilimsel bilgiye ulaşabilmek ve uluslararası meslektaşları ile etkili iletişim kurabilecek düzeyde en az bir yabancı dili kullanmak
İletişim ve Sosyal Yetkinlik
TYYC-4 - Hemşirelik uygulamaları, araştırmaları ve yönetiminde kişilerarası iletişim becerilerini kullanmak
TYYC-5 - Sağlık bakım uygulamaları ve hemşirelik mesleğinin gelişimine katkı sağlayacak araştırma, proje ve etkinliklerde yer almak
TYYC-7 - Bilimsel bilgiye ulaşabilmek ve uluslararası meslektaşları ile etkili iletişim kurabilecek düzeyde en az bir yabancı dili kullanmak
TYYC-8 - Toplumsal, ekonomik, siyasal değişim ve gelişmeleri takip edebilecek genel kültür bilgisine sahip olmak
TYYC-9 - Disipliner ve multidisipliner iş birliği yapmak
Alana Özgü Yetkinlik
TYYC-3 - Hemşirelik mesleğini insan hakları, mesleki değerler ve etik ilkeler çerçevesinde yerine getirmek
TYYC-11 - Hemşirelik uygulama, araştırma ve yönetiminde bilişim teknolojilerini kullanmak

2. İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ

2.1. Dersin Tanımı ve Amacı

Bu dersin amacı; iç hastalıkları hemşireliği ve hasta bakımı konusundaki koruyucu, tedavi edici ve rehabilite etmeye yönelik teorik bilgi, beceri ve yöntemleri bütüncül görüş, eleştirel düşünme ve etik ilkeler doğrultusunda kanıta dayalı nitelikli hemşirelik bakımı verebilmeyi ve bu bilgileri uygulama alanına aktaracak gerekli bilgi ve beceriyi kazandırmaktır.

2.2. Dersin İçeriği

Bu ders; homeostazis ve etkileyen faktörler, şok ve hemşirelik bakımı, yaşlılık sorunları ve hemşirelik bakımı, kronik hastalıklar ve iç hastalıkları hemşireliğinde etik, onkolojik hastalıklar ve hemşirelik bakımı, solunum sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı, kalp-damar hastalıkları ve hemşirelik bakımı, kan hastalıkları ve hemşirelik bakımı, üriner sistem hastalıkları ve hemşirelik bakımı, sindirim sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı, endokrin

sistem ve hemşirelik bakımı, bağışıklık sistemi ve hemşirelik bakımı, sinir sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı, eklem bağ dokusu hastalıkları ve hemşirelik bakımı başlıklarını içermektedir.

2.3. Dersin Genel Hedefleri

1. Bu dersi tamamladığında öğrenci: İç hastalıkları hemşireliğinin rolünü, sorumluluklarını temel ilke ve önemini kavrar.
2. İç hastalıkları hemşireliği ve hasta bakımı konusundaki koruyucu, tedavi edici ve rehabilite etmeye yönelik teorik bilgi, becerileri öğrenir.
3. Bütüncül görüş, eleştirel düşünme ve etik ilkeler doğrultusunda kanıta dayalı nitelikli hemşirelik bakımı verebilmeyi öğrenir.
4. Kanıta dayalı nitelikli hemşirelik bakımına yönelik bilgileri uygulama alanına aktaracak gerekli bilgi ve beceriyi kazanır.
5. Tedaviye yönelik hemşirelik girişimlerini aynı zamanda hasta haklarını ve etik yaklaşımları bilir.
6. Temel insan gereksinimleri doğrultusunda, sağlam/hasta bireylere etik ilkeler doğrultusunda, ekip anlayışı içinde bakım verebilmeyi öğrenir.
7. Bilgileri sentezleyerek sağlıklı birey/hastaya bütüncül yaklaşımda bulunur.

2.4. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Bu ders, yüz yüze olarak yürütülecektir. Ders, sunum, tartışma, görsel işitsel materyaller, grup/bireysel çalışmalar, laboratuvar çalışması ve ödevlerin bir kombinasyonu olarak yürütülür. Dersin işleyişinde; aktif öğretim yöntemleri (anlatım, tartışma, soru-cevap, beyin fırtınası, kavram haritası, akış şeması, vaka tartışması, sorun çözme, yansıtma ve klinik karar verme (hemşirelik süreci), ödev, örneklendirme/gösterim (video, film gösterimi ve tartışması), laboratuvar çalışmaları, gösterme ve gösterip yaptırma gibi yöntem ve teknikler) kullanılır. Ayrıca ders içeriğinde yer alan bazı konularda davetli konuşmacılar ve klinisyen hemşirelerin sunumları ve deneyimlerinden yararlanılır.

Öğrenciler, ders programında belirtilen kaynakları okumak, verilen ödevleri yönergesine göre hazırlamak ve zamanında teslim etmekle yükümlüdür. Kaynakların ders öncesinde okunması dersin başarılması için gereklidir. Temel kaynak olarak tanımlanan kitaplara (İç Hastalıkları Hemşireliği, Hemşirelik Tanıları El Kitabı) ek olarak verilen okumalar bireysel gelişimi destekleyecektir.

Uygulama, öğretim elemanları ve klinik rehberler rehberliğinde T.C. Sağlık Bakanlığı

Erzurum Şehir Hastanesi'nde yürütülmektedir.

Bakım planlarının hazırlanmasında Gordon'un **Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeli** kullanılmaktadır. Bakım planlarında ve ödevlerin hazırlığı sürecinde kanıta dayalı bakım uygulamalarından yararlanılması ve ilgili kaynaklara atıfta bulunulması gerekmektedir. Kanıtlara Web of Science, Pubmed, Google Akademik, Ulakbim, Dergi Park, org., edu. gibi ulusal ve uluslararası bilimsel içerikli web sitelerinden yararlanılarak ulaşılabilir. Kanıtlara ulaşılacak web sitelerinin adresleri aşağıda verilmiştir.

- **CINAHL** - <https://www.ebscohost.com/nursing/products/cinahl-databases>
- **Cochrane Library**- <https://www.cochranelibrary.com/>
- **Oncology Nursing Society**- <https://www.ons.org/>
- **Rochester University Evidence-Based Resource Guide**<https://www.urmc.rochester.edu/search.aspx?q=Evidence%20based>
- **Ulakbim** - <http://ulakbim.tubitak.gov.tr/>
- **PubMed**- <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>
- **Ovid** - <https://www.ovid.com/site/index.jsp>
- **ScienceDirect**- <https://www.sciencedirect.com/>
- **BMJ Evidence-Based Medicine** - <https://ebm.bmj.com/>
- **HEMAR-G** - <http://hemarge.org.tr/>
- **Opengrey**- <http://opengrey.eu>
- **NIHR**- <https://www.nihr.ac.uk/>
- **Sigma Global Nursing**- <https://www.sigmanursing.org>
- **Wiley Online Library** <https://onlinelibrary.wiley.com/>
- **APA-PsycINFO**- <https://www.apa.org/pubs/databases/psycinfo/>
- **Proquest Nursing & Allied Health**
https://www.proquest.com/productsservices/pq_nursingahs_shtml.html
- **Joanna Briggs Institute**- <http://joannabriggs.org>
- **EBSCQ**- <https://www.ebsco.com>
- **Campbell Collaboration** - <https://www.campbellcollaboration.org/>
- **York Univesity of Evidence-Based Nursing Center**<https://www.york.ac.uk/healthsciences>
- **Agency for Healthcare Research and Quality(AHRQ)**- <https://www.ahrq.gov/>

2.5. Dersin İçeriğinde Ele Alınan Hemşirelik Tanıları

Dersler hemşirelik bakış açısını geliştirecek şekilde hemşirelik problem çözme süreci basamakları üzerinden planlanır ve anlatılır. Bu bakış açısını güçlendirmek üzere bu derste ele alınacak hemşirelik tanıları aşağıdaki gibidir. İlgili tanının ne zaman işleneceği dersin haftalık

ders programında da belirtilmiştir. Öğrenciler bakımını üstlendikleri bireyin durumunun gerektirdiği diğer hemşirelik tanılarına ek olarak, dönem boyunca aşağıda belirtilen hemşirelik tanılarını ve uygulamalarını öğrenmekle özellikle yükümlüdür.

2.6. Dersin Değerlendirmesi

Dersin teori ve uygulamasına devam zorunludur. Teorik derslerin %30'undan (17 saat) ve uygulamalı derslerin %20'sinden (34 saat/4 gün) fazlasına devam etmeyen öğrenci yarıyıl sonu sınavına alınmaz. Laboratuvar ve benzeri derslerden başarılı olmak için, öğrenci devam şartını yerine getirmiş olsa bile, birimlerin uygulama esaslarında belirtilen uygulamaları başarı ile tamamlamak zorundadır. Devamsızlıkları nedeniyle başarısız sayılan öğrencilerin listesi, yarıyılın/yılın son haftası içinde ilan edilir. Dersin değerlendirilmesi bir ara sınav, bir yarıyıl sonu sınavı ve uygulama notu ile yapılır. Dersin değerlendirilmesinde; Erzurum Teknik Üniversitesi Sınav Yönetmeliği, Erzurum Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Uygulamalı Dersler İlke ve Esasları ve Yükseköğretim Kurumlarında Uzaktan Öğretime İlişkin Usul ve Esaslar uygulanır. Uygulama notu; klinik uygulama değerlendirme notunun %100'ü dikkate alınarak hesaplanır.

Tablo 1. İç Hastalıkları Hemşireliği Dersinin Değerlendirilmesi

Değerlendirme yöntemi	Dönem içi etkinlikler notu	Dönem sonu etkinlikler notu	Başarı Notu
Sınavlar	Ara sınav notu (%40) + 2 sınav notu + (%10+ %10) + Uygulama notu (%40)	Yarıyıl sonu sınavı notu (%50)	Dönem içi etkinlikler notu (%100)
	(%50)	(%50)	(%100)
Uygulama Notu			
Klinik uygulama değerlendirme notu	%100		

2.7. Eğitimde Öğrenciden Beklentiler

1. Ders Belgelerini Okumak: Öğrencilerin dersin beklentilerini anlamak için tüm ders belgelerini (ör. Ders Bilgi Kitapçığı, ödevler) okumaları önemlidir. Bu, öğrencilerin tüm ders etkinliklerini uygun şekilde planlamasına olanak tanır.
2. Ders başarısı için derse katılım çok önemlidir. Yüz yüze bir derste, öğrenci katılımı, öğrenim planında belirtilen derslere düzenli olarak giriş yapmak, hazırlanmak ve öğretim

elemanları tarafından **gerekli görülen tüm akademik faaliyetlere katılmak** olarak tanımlanır.

3. Zaman Yönetimi: Derslerde zamanı ve derse katılımı dikkate almalıdır. Bu nedenle, öğrencinin iyi organize olması ve **dersin programına ve önemli tarihlerine dikkat etmesi** gerekir.
4. Akademik Dürüstlük: Akademik dürüstlük, derslerin temel taşıdır. Herhangi bir kopya, aşırma vb. etik ihlal, öğrencinin değerlendirmesinde dikkate alınır.
5. Gerekli Materyalleri Edinme: Öğrenciler açık erişimle ulaşabildiği kütüphane kaynaklarının yanı sıra gerekli ders kitapları, laboratuvar materyalleri vb. gerekli tüm ders materyallerini edinmelidir.
6. İletişimde Kalma: Derste öğrencilerin akranları ve öğretim elemanları ile etkileşimi, oldukça önemlidir. Öğrenciler, öğrenmeyi kolaylaştırmak için derslerde tüm iletişim kanallarını kullanarak aktif rol almalıdırlar.
7. Kıyafet ve Davranış: Tüm eğitimlerde öğrenciler, görgü kurallarına uygun kıyafetle hazır bulunma ve davranma sorumluluğuna sahiptir.

İç Hastalıkları Hemşireliği dersine ilişkin sorularınızı öğretim elemanına aşağıdaki e-mail adreslerinden iletebilirsiniz.

Öğretim Elemanları	İletişim/mail adresi
Dr. Öğr. Üyesi Bedriye Cansu Koyunoğlu	bedriye.koyunoglu@erzurum.edu.tr
Dr. Öğr. Üyesi Şeyda KARASU	seyda.kelle@erzurum.edu.tr

3. İÇHASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ HAFTALIK DERS PROGRAMI

Tarih-saat	Öğretim elemanı	Konu	- Dersin hedefleri	Eğitim-öğretim yöntemi	Kaynaklar
2 saat	Tüm öğretim elemanları	İç Hastalıkları Hemşireliği Dersine Giriş ve Etik	- Dersin tanımının yapılması. - Öğretim elemanları tanıtılır. - iç hastalıkları hemşireliğinde etik değerlere sahip olunması	- Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası	• Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. • Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. • Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. • Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. • Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara • Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 • Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ • Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html • Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code • Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr • Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia.

					Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines/Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
4 saat	Dr. Öğr.Üyesi Bedriye Cansu Koyunoğlu	Sıvı-elektrolit ve asit-baz dengesizlikleri	- Sıvı- elektrolit dengesi ve önemini açıklayabilir. - Sıvı-elektrolitin dengesizliklerinin fizyopatolojisini açıklayabilir.	- Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası	- Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. - Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. - Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. - Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. - Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara - Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 - Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ - Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html - Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code - Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde.

					Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr - Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines-Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx - Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
2 saat	Dr. Öğr.Üyesi Bedriye Cansu Koyunoğlu	Şok ve Hemşirelik Bakımı	- Şok belirtilerini tanıma ve değerlendirme becerilerini geliştirmek. - Farklı şok tiplerini ayırt etme yeteneğini artırmak. - Şokun farklı nedenlerini anlamak ve bu nedenlere yönelik patofizyolojik süreçleri bilmek. - Şokun vücutta nasıl ortaya çıktığına dair temel bilgileri anlamak. - Şok durumunda acil müdahale yeteneklerini geliştirmek. - Hızlı ve etkili acil bakım stratejilerini uygulama becerilerini kazanmak. - Şoklu hastaların vital bulgularını düzenli	- Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası	- Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. - Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. - Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. - Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. - Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara - Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 - Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ - Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html - Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi:

			olarak izleme ve değerlendirme becerilerini geliştirmek. - İzlem sırasında karşılaşılan problemleri tanıma ve çözme yeteneklerini artırmak. - Şok durumunda hasta ve ailesi ile etkili iletişim kurma becerilerini geliştirmek. - Hasta ve aileye şok durumuyla ilgili doğru ve anlaşılır bilgileri aktarabilme yeteneklerini kazanmak.		https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code • Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr • Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines/Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx • Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
5 saat	Dr. Öğr.Üyesi Bedriye Cansu Koyunoğlu	Kardiyovasküler Hastalıklar Ve Hemşirelik Bakımı	- Kardiyovasküler sistemin temel anatomisi ve fizyolojisi üzerinde bilgi sahibi olmak. - Kardiyovasküler hastalıkların tanı ve tedavisini öğrenmek. - Hemşirelik bakımında kardiyovasküler hastalıkların değerlendirilmesi ve	- Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası	• Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. • Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. • Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. • Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. • Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara

			yönetimini öğrenmek.		• Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 • Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ • Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html • Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code • Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr • Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines/Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx. • Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
5 saat	Dr. Öğr. Üyesi Bedriye Cansu Koyunoğlu	Kanser ve Hemşirelik Bakımı	- Kanser tanı ve sınıflandırılmasını öğrenmek. - Kanser tedavisi ve yan etkilerini öğrenmek. - Hemşirelik bakımında kanser hastalarının değerlendirilmesi ve destekleyici bakımı	- Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası	• Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. • Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. • Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. • Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana.

			bilmek.		• Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara • Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 • Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ • Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html • Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code • Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr • Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines/Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx • Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
5 saat	Dr. Öğr. Üyesi Şeyda Karasu	Endokrin Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı	- Endokrin sistem organları ve hormonların tanımlanması. - Diyabet, tiroid hastalıkları gibi endokrin hastalıkların tanı ve yönetimini bilmek.	- Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası	• Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. • Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. • Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul.

			- Hemşirelik bakımında endokrin hastalıkların değerlendirilmesi ve yönetimini bilmek.		• Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. • Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara • Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 • Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ • Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html • Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code • Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr • Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines/Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx • Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
5 saat	Dr. Öğr. Üyesi Şeyda Karasu	Solunum Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı	- Solunum sistemi anatomisi ve fizyolojisini bilmek. - Astım, KOAH gibi solunum sistemi	- Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası	• Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. • Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri.

			hastalıklarının tanı ve tedavisini bilmek. - Hemşirelik bakımında solunum sistemi hastalıklarının değerlendirilmesi ve yönetimini bilmek.		• Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. • Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. • Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara • Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 • Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ • Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html • Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code • Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr • Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines-Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx • Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
5 saat	Dr. Öğr. Üyesi Şeyda Karasu	Böbrek Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı	- Böbrek anatomisi ve işlevlerini bilmek.	- Anlatım	• Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset.

			- Böbrek yetmezliği, taşlar gibi böbrek hastalıklarının tanı ve tedavisini bilmek. - Hemşirelik bakımında böbrek sistemi hastalıklarının değerlendirilmesi ve yönetimini bilmek.	- Soru-cevap - Beyin Fırtınası	• Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. • Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. • Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. • Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara • Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 • Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ • Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html • Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code • Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr • Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines/Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx • Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
--	--	--	---	---	---

5 saat	Dr. Öğr. Üyesi Şeyda Karasu	Kan Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı	- Kan hücreleri ve pıhtılaşma süreçlerini tanımlamak. - Anemi, lösemi gibi kan hastalıklarının tanı ve tedavisini bilmek. - Hemşirelik bakımında kan hastalıklarının değerlendirilmesi ve yönetimini bilmek.	- Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası	• Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. • Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. • Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. • Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. • Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara • Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 • Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ • Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html • Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code • Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr • Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines/Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx
--------	--------------------------------	---	--	--	---

					Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
2 saat	Dr. Öğr. Üyesi Şeyda Karasu	Bağışıklık Sistemi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı	- Bağışıklık sisteminin anatomisi ve işlevlerini bilmek. - Romatoid artrit, lupus gibi bağışıklık sistemi hastalıklarının tanı ve tedavisini tanımlamak. - Hemşirelik bakımında bağışıklık sistemi hastalıklarının değerlendirilmesi ve yönetimini bilmek.	- Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası	- Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. - Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. - Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. - Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. - Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara - Can G (Çev). Kanseri Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 - Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ - Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html - Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code - Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr - Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines

					Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
5 saat	Dr. Öğr. Üyesi Şeyda Karasu	Sindirim Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı	- Sindirim sistemi organları ve işlevlerini tanımlamak. - Mide ülseri, kolit gibi sindirim sistemi hastalıklarının tanı ve tedavisini bilmek. - Hemşirelik bakımında sindirim sistemi hastalıklarının değerlendirilmesi ve yönetimini öğrenmek.	- Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası	- Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. - Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. - Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. - Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. - Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara - Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 - Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ - Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html - Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code - Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr

					- Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines/Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx - Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
5 saat	Dr. Öğr. Üyesi Bedriye Cansu Koyunoğlu	Sinir Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı	- Merkezi sinir sistemi ve periferik sinir sistemi anatomisi ve fizyolojisini tanımlamak. - Parkinson hastalığı, inme gibi sinir sistemi hastalıklarının tanı ve tedavisini bilmek. - Hemşirelik bakımında sinir sistemi hastalıklarının değerlendirilmesi ve yönetimini öğrenmek.	- Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası	- Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. - Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. - Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. - Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. - Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara - Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 - Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ - Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html - Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code

					- Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr - Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines-Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx - Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
2 saat	Dr. Öğr. Üyesi Şeyda Karasu	Eklem Bağ Dokusu Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı	- Romatoid artrit, osteoartrit gibi eklem hastalıklarının tanı ve tedavisini bilmek. - Hemşirelik bakımında eklem hastalıklarının değerlendirilmesi ve yönetimini bilmek.	- Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası	- Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. - Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. - Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. - Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. - Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara - Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 - Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ - Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html

					• Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code • Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr • Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines/Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx • Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
2 saat	Dr. Öğr.Üyesi Bedriye Cansu Koyunoğlu	Yaşlılık Sorunları ve Hemşirelik Bakımı	- Yaşlanmanın fizyolojik ve psikososyal etkilerini bilmek. - Yaşlılıkta sık görülen sağlık sorunları ve bakım ihtiyaçlarını belirlemek. - Hemşirelik bakımında yaşlılık sorunlarının değerlendirilmesi ve yönetimini öğrenmek.	- Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası	• Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. • Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. • Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. • Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. • Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara • Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 • Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/

					• Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html • Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code • Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr • Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines/Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx • Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
2 saat	Dr. Öğr. Üyesi Bedriye Cansu Koyunoğlu	Kronik Hastalıklarda Hemşirelik Bakımı ve iç hastalıkları hemşireliğinde etik	- Kronik hastalıkların tanı, tedavi ve yönetimini öğrenmek. - Kronik hastalıklarda hasta eğitimi ve destekleyici bakımı tanımlamak. - Hemşirelik bakımında kronik hastalıkların değerlendirilmesi ve yönetimini öğrenmek. - İç hastalıkları hemşireliğinde etik değerlere sahip olunması	- Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası	• Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. • Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. • Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. • Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. • Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara • Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010

					• Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ • Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html • Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code • Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr • Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines/Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx • Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
- FİNAL					

4. KLİNİK ÇALIŞMA İLKELERİ

I. Uygulamada “Erzurum Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Uygulamalı Dersler İlke ve Esasları’nda belirtilen ilkelere uygun olarak üniforma giyilmesi ve öğrenci kimlik kartının üniforma üzerine takılması zorunludur.

II. Uygulama T.C. Sağlık Bakanlığı Erzurum Şehir Hastanesi’nde yürütülmektedir. Klinik uygulamalar hastanelerin Medikal Onkoloji Servisi, Göğüs Servisi, Dahiliye 1-2 Servisi, Nöroloji Servisi, Gastroloji Servisi, Kardiyoloji Servisi, Palyatif Bakım Servisi ve Dahili Yoğun Bakımlar birimlerinde gerçekleştirilecektir. Uygulamaya başlama ve bitirme saatleri, 08:00-16:00’dır. Klinik uygulama yapılacak ünitelerin çalışma saatlerine uyulması zorunludur.

III. Öğrencilerden;

- Kliniğe ilk geldiklerinde servisin fizik ortamını, yapılan uygulamaları ve ortamı tanımaya çalışmaları,
- 1-2 hastanın bakımının sorumluluğunu almaları,
- Düzenli veri toplamaları, hastalara yönelik formları klinik uygulamaya başlar başlamaz (verinin niteliğine göre ve hastanın durumu uygunsa) doldurulmaya başlanmalı ve birincil, ikincil ve üçüncül koruma düzeylerini içeren hemşirelik bakım planını yapmaları, uygulamaları ve kayıt etmeleri (Klinikte ve doğumhanede bakım planı diğer ünitelerde rapor hazırlamaları),
- Bireylerin bakım gereksinimlerini belirleyerek, bakımları düzenli olarak uygulamaları,
- Sorumluluğu altındaki hastalar ile ilgili değişme ve gelişmelerden öğretim elemanı, klinik hemşire ve/veya doktorlarını haberdar etmeleri,
- Uygulamalarda ekip iş birliği içinde çalışmaları, sabah ve akşam bakımını verdikleri bireylerin teslimlerine ve vizitlerine katılmaları,
- Birey ve aileyi olabildiğince bakıma katabilmeleri,
- Hastalarını taburculuğa hazırlamaları
- Uygulamaya gelinemediği zamanlarda veri toplama formları ve bakım planlarını, ilgili öğretim elemanına teslim etmeleri ya da iletmeleri
- Klinik çalışmalarda mesleki etik ilkelere bağlı kalmaları ve Kişisel Verilerin Korunması Kanununa (KVKK) uygun davranmaları beklenmektedir.

Kliniklerde bakım planı hazırlanacaktır.

Klinik dışı birimlerde (Dahili Yoğun Bakımlar) rapor hazırlanacaktır. Hazırlanacak olan raporlar dönem sonunda ilgili öğretim elemanına tek bir dosya halinde, usulüne uygun bir şekilde teslim edilecektir.

Rapor hazırlanmasında aşağıda belirtilen özellikler dikkate alınacaktır.

1. Kapak sayfasında ad soyad, gidilen ünitenin adı, gidilen tarih yazılacak,
2. Giriş bölümüne gidilen ünitenin fizik şartları, genel özellikleri, üniteye çalışan personelin sayısı ve niteliği hakkında kısa bilgi verilecek,
3. Gözlemlenen uygulamalar ve bu uygulamaların kimler tarafından yapıldığı,
4. Yaptığınız uygulamalar, uygulamaların amacı, uygulama hakkında öğrenilen teorik bilgiler, uygulamanın nasıl yapıldığı, kullanılan malzemelerin özellikleri,
5. Gün içinde kullanılan ve izlenen hemşirelik rolleri (bakım verici rolü, eğitici rolü, danışmanlık rolü, koordinasyon rolü, yönetici rolü, destekleyici rolü, araştırmacı rolü, hasta savunuculuk rolü gibi) ve bu rollerin hangi uygulamalarda kullanıldığı,
6. Uygulamanın size kattıkları,
7. Yeni edinilen bilgiler (uygulanılan ilaçlar, tanı ve tedavi yöntemleri gibi),
8. Gidilen ünite ile ilgili görüşler yazılacaktır.
9. Raporu yazarken profesyonel dil kullanılacaktır.
10. Raporlar en geç bir hafta içinde ilgili öğretim elemanlarına teslim edilecektir.

IV. Klinik uygulamaların her günü için bir sorumlu öğrenci hemşire seçilecektir.

Sorumlu öğrenci hemşirenin sorumlulukları;

- Her öğrenciye uygun hasta paylaşımı yapmada öğretim elemanı/klinik rehberle birlikte hareket etmek,
- Tedavi ve bakım grubu listelerini hazırlayarak öğretim elemanı/klinik rehberin görüşüne sunmak ve listeyi klinik hemşireleri ile paylaşmak, bu listelerin düzenli uygulanıp uygulanmadığını izlemek,
- Yeni yatışları izleyip, gerekiyorsa öğrencilere dağıtımı için öğretim elemanı ile iş birliği yapmak,

V. Klinik uygulamalarda hastanede yemek molası öğlen 12:00-13:00 saatleri arasında verilir.

Öğrenciler hastalarının durumu yemek molası için ayrılmasına uygun değilse öğretim elemanının bilgisi dahilinde bu saati değiştirebilir. Hastalarının durumu ile ilgili acil durumları mola için ayrılmadan önce ilgili klinik hemşiresine bildirir.

VI. Erzurum Şehir Hastanesi'nde uygulamaya çıkacak olan öğrenciler uygulama planında yer aldığı gruptaki liste sırasına göre dağılacaktır. Grup sorumlusu olan öğrenci ise bu dağılımı kontrol etmeli ve gruptaki öğrencilerin hangi servis ya da poliklinikte bulunduğu bilgisine sahip olmalıdır.

5. GÜNLÜK KLİNİK ÇALIŞMA FORMU

ÜNİTENİN ADI:

TARİH:

	Öğrencinin Adı soyadı	Oda no	Hastaların Adı soyadı	Hastaneye yatış tarihi	Tanısı
1.Hafta 08-12.00					
1.Hafta 13-16.00					
1.Hafta 08-12.00					
Tarih	Gelmeyen Öğrenciler	Tedavi Grubu Öğrenciler		Takip Grubu Öğrenciler	

1. Hafta 08-12.00			
----------------------	--	--	--

1. Hafta 13-16.00			
1. Hafta 08-12.00			

Sorumlu Öğrencinin Adı Soyadı İmzası

6. FORMLAR

**6.1. ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜTESİ
İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ
UYGULAMA VERİ TOPLAMA VE DEĞERLENDİRME FORMU**

Öğrencinin Adı Soyadı:
Öğrencinin Numarası:
Uygulama Kliniği:
Tarih:

Hastanın Adı Soyadı:

Yaşı:

Cinsiyeti:

Eğitimi:

Medeni durumu:

Mesleği/işi:

Hastane yatış tarihi:

Veri Toplama Tarihi:

Tıbbi Tanısı:

Bilgi Kaynağı:

Kendisi..... Yakını..... Sağlık Elemanı..... Diğer.....

Hastaneye geliş yeri: Ev ... Acil..... Hastanesinden Sevk...

Hastaneye geliş şekli: Yürüyerek..... Yardımla..... Sedyyle..... Yalnız..... Diğer.....

HEMŞİRELİK ÖYKÜSÜ

....

1. SAĞLIĞIN ALGILANMASI

Sağlık öyküsü:

Alerjileri: İlaç...

Besin....

Diğer.....

Madde Bağımlılığı:

Sigara ☐ Alkol ☐ Aktivite Eksikliği ☐ Diğer

Ailesel Risk Faktörleri (İlişisini Belirtiniz)

Diabetes Mellitus ☐

Kardiyovasküler Hastalıkları / Hipertansiyon / Strok ☐

Kanser ☐

Solunum sistemi Hastalıkları ☐

Diğer:

Genetik faktör var mı?.....

Kişisel ve sosyal hikaye:

Yaşadığı evin durumu:

Günlük yaşam tarzı:

Eğlence biçimleri / hobileri:

Dini ilişkileri / İnançları (Sağlık, Hastalık, Tedavi algılaması ile ilgili)

Geleneksel uygulamaları:

Hemşirelik Tanıları:

Yaralanma; Enfeksiyon; Bilgi Eksikliği; Risk/Etkisiz Sağlık Yönetimi; Teröpatik Rejimi
Etkisiz Yönetme; Diğer:.....

2. BESLENME- METABOLİK DURUM

Boy: Kilo: Beden Kitle İndeksi:

Kilo artışı (zaman)/ Kilo azalması (zaman)

Oral alımı Yok ☐ Var ☐

Diyeti Yok ☐ Var ☐

Enteral Beslenme Yok ☐ Var ☐

Tipi NG ☐ Gastrostomik/jejunosnostomik ☐

Total parantral beslenme Yok ☐ Var ☐

Tipi Periferik ☐ Santral ☐ Port ☐ Diğer ☐

IV yolun görünümü..... Takılma zamanı..... Yeri.....

Yeme Problemleri / Sindirim: Yutma güçlüğü ☐ Bulantı ☐ Kusma ☐
Diğer.....

Oral mukoza Pembe ☐ Kırmızı ☐ Nemli ☐ Kuru ☐ Lezyon ☐
Dişler: Dişler Tam ☐ Dişler Eksik ☐ Takma diş ☐

Cilt: Normal ☐ Sarılık ☐ Morluk ☐ Ekimoz ☐ Peteşi ☐
Sıcak ☐ Soğuk ☐ Kuru ☐ Nemli ☐ Diğer (açıklayınız).....

Deri Turgoru: Normal ☐ Azalmış ☐ Artmış ☐

Tırnaklar: Renk..... Şekil..... Diğer.....

Varis: Yok ☐ Var ☐

Hemşirelik Tanıları: Sıvı Volüm Defisiti; / Sıvı Volüm Fazlalığı ;

Sıvı Volüm Dengesizliği; Kusma; Beslenme: Gereksinimden Az/ Çok Beslenme ; Yutma
Güçlüğü; Oral Mukoz Membranda Bozulma.; Doku Bütünlüğünde Bozulma; Cilt
Bütünlüğünde Bozulma

Diğer:.....

TARİH .../.../20..										
SAAT	ALDIĞI			ÇIKARDIĞI						
	DAMAR YOLU	ORAL	NGT	İDRAR	NGT	GÖĞÜS T	DREN	KUSMA	DIŞKI	İMZA
0 8 - 1 6 : 0 0										
1 6 : 0 0 - 2 4 : 0 0										
2 4 : 0 0 - 0 8										
TOPLAM										

3. BOSALTIM BİCİMİ

Normal Barsak Alışkanlığı: Normal / Sıklığı.....

Barsak Eliminasyonu: Problem yok... Diyare.... Konstipasyon.... Fekal İnkontinans ...

Diğer.....

Gaita: RenkMiktarDışkıda kan.....Dışkıda mukus....

Abdomen: Yumuşak..... Yarı yumuşak..... Gergin..... Sert..... Düz... Hassasiyet.....

Barsak sesleri : Var... Yok... En Son Sayılan Barsak Hareketi:

Ostomi : Var... Yok...

Rektum: Problem yok... Lezyon.....

Hemoroid.... Diğer

.....

İdrar : Problem yok... İdrar Kaçırma... Acil İdrar... Sık Sık... Sızıntı /damla damla... Ağrı.. Foley Kateter... Suprapubik Kateter... Prezervatif Sonda ... İdrar: Şeffaf / Açık... Sarı... Bulanık.... Tortulu....

Glop: Anüri:..... Dizüri: | | I || Oligüri:..... □□

Diyaliz: Hemodializ Periton Dializi....

Hemşirelik Tanıları: Risk/Konstipasyon;

Risk/Diyare;

Risk/Gaita inkontinansı;

Risk/İdrar inkontinansı;

Risk/Üriner boşaltım yetmezliği;

Risk/Üriner retansiyon ;

Diğer.....

ALDIĞI-ÇIKARDIĞI TAKİBİ

TARİH .../.../20..										
SAAT	ALDIĞI			ÇIKARDIĞI						
	DAMAR YOLU	ORAL	NGT	İDRAR	NGT	GÖĞÜS T	DREN	KUSMA	DIŞKI	İMZA
08 - 16:00										
16:00 - 24:00										
24:00 - 08										
TOPLAM										

4. AKTİVİTE-EGZERSİZ BİÇİMİ

TARİH / SAAT	Kan basıncı (Sağ- Sol)	Nabız/Bölge (Sağ-Sol ve aşağıdaki harfleri kullanarak belirtin)	Vücut ısısı	Solunum

Nabız Bölgeleri: Brakial=B

Radial=R

Popliteal=P

Femoral =F Dorsalis Pedis=DP Posterior Tibial=PT
 Periferik Nabız Gücü : 0=yok ; 1= Zayıf ; 2= Orta ; 3= Güçlü ; D=Doppler
 Apikal Ritm : Düzenli.. Düzensiz... Kapiller Dolum Normal... Gecikmiş...
 Solunum özellikleri : Düzenli... Düzenli Değil....
 Solunum Derinliği : Yüzeysel... Normal..... Derin....
 Solunumda Zorluk: Yok..... Var... İstirahat halinde.... Efor sonrası...
 Oksijen Kullanımı : Yok ... Var...
 Nazal Kanül / L/dk Maske O2 %..... Diğer..... Öksürük : Var.... Yok...
 Özellik.....
 Balgamsız..... Balgamlı.... Renk Yoğunluk Miktar ...
 Aspirasyon: Yapılıyor.....Yapılmıyor..... Hangi sıklıkta..... Yapay Havayolu:
 Var..... Yok..... Tipi..... / Yeri

Günlük Yaşam Aktivitesi / Kendine Bakabilme Yeteneği:

MODİFİYE BARTHEL GÜNLÜK TEMEL YAŞAM AKTİVİTE İNDEKSİ				Puan
Aktivite	Değerlendirme			
Beslenme	0: Bağımlı	5: Yardımlı	10: Bağımsız	
Banyo	0: Bağımlı	10: Bağımsız		
Kişisel Hijyen	0: Bağımlı	5: Yardımlı	10: Bağımsız	
Giyinme	0: Bağımlı	5: Yardımlı	10: Bağımsız	
Bağırsak Boşaltımı	0: İnkontinans	5: Ara sıra kaçırma	10: Bağımsız	
Mesane Boşaltımı	0: İnkontinans/Bağımlı/Kateterize	5: Ara sıra kaçırma	10: Bağımsız	
Tuvalet Kullanımı	0: Bağımlı	5: Yardımlı (Kişi, Fiziksel)	10: Yardımlı (Sözel/Fiziksel)	15: Bağımsız
Hareket	0: İmmobil	5: Tekerlekli sandalyede bağımsız	10: Yardımlı Yürüyor	15: Bağımsız
Merdiven Çıkma	0: Bağımlı	5: Yardımlı (sözel/fiziksel)	10: Bağımsız	
Toplam				

Modifiye Barthel İndeksi Değerlendirme Talimatı: Her madde üç basamaklı skorlama sistemiyle ayrı ayrı skorlanarak toplam skor (0-100) hesaplanmaktadır. Toplam skor 0 ile 100 arasında değişmekte olup, “0” tam bağımlılık, “100” ise tam bağımsızlık durumunu göstermektedir.

Yardımcı araç kullanımı: Yürütücü□ Baston□ Tekerlekli Sandalye□ Koltuk Değneği□
 Kas-iskelet-nörolojik sistem: Kramp□ Tremor□ Eklemlerde şişlik□ Eklemlerde kızarıklık□
 Eklemlerde hassasiyet□ Hareket kısıtlılığın Deformite□ Kontraktür□ Atrofi□
 Pleji/paralizi□

Diyabetik ayak□.....

Hemşirelik Tanıları: Aktivite intoleransı; Fiziksel harekette bozulma; Düşme riski;
Hava yolu açıklığında yetersizlik; Güçsüzlük; Doku perfüzyonunda bozulma; Gaz değişiminde bozulma; Kardiyak out-putta bozulma; Vücut ısısında değişim; Öz-bakım defisiti: banyo,hijyen,giyinme/ beslenme,tuvalet; Diğer:.....

5. UYKU - DİNLENME BİCİMİ

Uyku Düzensizliği: Hayır □ Evet □

Uyku Düzeninde Görülen Değişikliğin Nedeni: Anksiyete□ Ağrı□ Gürültü□
Diğer(Açıklayınız).....

Hemşirelik tanıları: Risk/Uyku Düzeni Bozukluğu; Diğer:

6. BİLİŞSEL ALGILAMA BİCİMİ

Hafıza/Hatırlama : Normal□ Yakın hafıza bozukluğu□ Uzak hafıza bozukluğu□

Pupil Reaksiyonu: Var□ Yok□

Görme: Normal□ Gözlük□ Lens □ Açıklayınız:

Duyuma: Normal□ Zayıf□ Yardımcı Araç Kullanımı: Sağ□ Sol□ Açıklayınız:.....

Periferal duyu algısı: Sıcak/Soğuk İntoleransı□ Uyuşukluk/Karınçalanma□ Açıklayınız:...

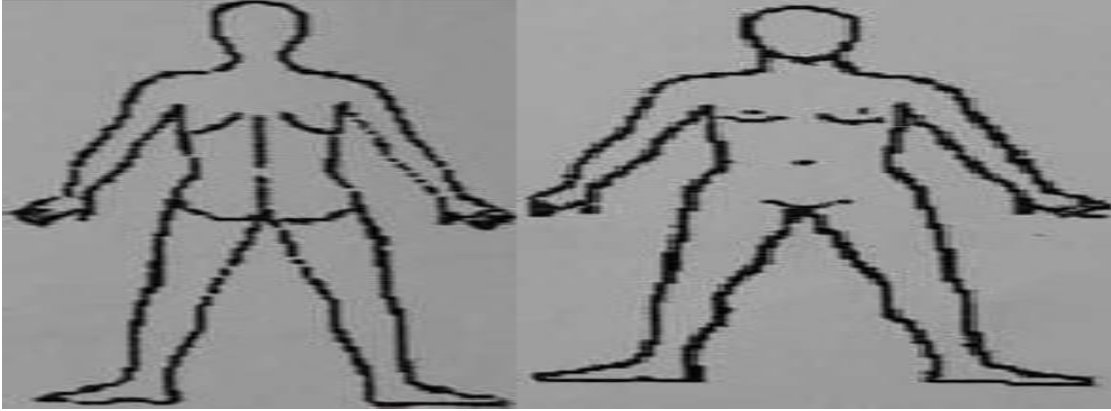
Bilinç Düzeyini Değerlendirme (Glasgow Koma Skalası)

	Yanıt Düzeyi	Puan
Göz Açma	Gözlerini açamıyor	1
	Ağrılı uyarılara yanıt olarak gözlerini açıyor	2
	Konuşmaya yanıt olarak gözlerini açıyor	3
	Kendiliğinden gözlerini açıyor	4
Motor Yanıt	Motor yanıt yok	1
	Ağrı ile ektensör yanıt	2
	Ağrı ile fleksör yanıt	3
	Geri çekme şeklinde	4
	Lokalize edici	5
	Komutları yerine getiriyor	6
	Cevap yok	1
Sözel Yanıt	Anlaşılmaz sesler	2
	Uygun olmayan yanıt	3
	Dağınık, konfüze yanıt	4
	Orayante (uyumlu) yanıt	5
Toplam Puan		
Puan:3-8 :ciddi beyin hasarı, 9-12:orta beyin hasarı, 13-14: hafif beyin hasarı, 15:bilinçli		

Ağrı Değerlendirme/Yönetimi:6 Aydan Daha Uzun Süren Ağrı mı? Hayır ☐ Evet ☐

Ağrı Değerlendirme/Yönetimi: Ağrı İle İlgili Değerlendirmelerinizi Eksiksiz Olarak Altta Gördüğünüz Şekilde Kodlayınız

Ağrı Değerlendirme	Tarih /Saat	Tarih /Saat	Tarih /Saat	Tarih /Saat	Tarih /Saat
Ağrı skoru (0-10)					
Ağrı niteliği					
Farmakolojik tedavi					
Nonfarmakolojik tedavi					

Ağrının Niteliği ve Ağrı İçin Uygulanan Girişimler

Ağrının Niteliği	Uygulanan Farmakolojik tedavi	Non-farmakolojik tedavi
1. İğneleyici	1. IV Non-Steroid	1. Masaj yapma
2. Yanıcı 3. Kramp 4. Kesici 5. Yanıcı 6. Batıcı 7. Spazm-kasılma 8. Zonklayıcı 9. Diğer	Antienflamatuar (NSAID) 2. Oral Non-Steroid Antienflamatuar 3. IM ilaç 4. Hasta Kontrollü Analjezi (PCA) 5. Epidural 6. Diğer	2. Dikkati dağıtma 3. Müzik dinleme 4. Pozisyon verme 5. Sıcak/soğuk uygulama 6. Diğer

Hemşirelik Tanıları: Akut Konfüzyon ; Kronik Konfüzyon; Kronik Ağrı Duyusal Algılamada Bozulma; Düşünce Sürecinde-Hatırlamada Bozulma; Akut Ağrı
Diğer:.....

Bulanti- Kusmanın Değerlendirilmesi

DEDEĞERLENDİRME PARAMETRESİ	DERECE				
	0	1	2	3	4
BULANTI	Yok	Yiyebiliyor / Yeterli Alabiliyor	Ağızdan Alımı Azalmış ancak Yiyebiliyor	Önemli Alım Yok / Alamıyor	Hiç Oral Alımı Yok
	0	1	2	3	4
KUSMA	Yok	24/H 1 Kez	24/H 2-5 Kez	24/H 6-10 Kez	24/H 10'dan Fazla Parenteral Destek Gerekli

Enfeksiyon Riskinin Değerlendirilmesi

Risk Yok	Minimum Risk	Orta Derecede Risk	Yüksek Risk
Nötrofil sayısı 2000-2500 mm ³	Nörofil sayısı 1000-2000 mm ³	Nötrofil sayısı 500-1000 mm ³	Nötrofil sayısı 500 mm ³ ve altı

Nötrofil sayısı (2500-7500)

*Nötropeni: lökosit sayısının 1000-2000/mm³ altına inmesidir.

7. KENDİNİ ALGILAMA - KAVRAMA BİÇİMİ

Şu anki sağlık probleminiz sizde ne tür duygular yaratıyor?

Endişe ☐ Korku ☐ Öfke ☐ Huzursuzluk ☐ Yetersizlik ☐ Çaresizlik ☐ Diğer ☐

Bireyin genel görünüşü:

Bireyin sağlığını algılama durumu: İyi ☐ Orta ☐ Kötü ☐

Hemşirelik Tanıları: Adaptasyonda Bozulma ; Ümitsizlik

Güçsüzlük; Kederlenme

Diğer:

8. ROL - İLİŞKİ BİÇİMİ

Hastalığa bağlı çalışma durumunda etkilenme: Var ☐ Yok ☐

Bakmakla yükümlü olduğu kişiler: Yok ☐ Var ☐ Açıklayınız:.....

Destek Sistemleri (aile, arkadaş, ekonomik, sosyal, kültürel ruhsal ...) Yok ☐ Var ☐

Açıklayınız:

Hemşirelik Tanıları: Kederlenme; Yalnızlık; Etkisiz Rol Performansı; Sosyal Etkileşimde

Bozulma; Sosyal İzolasyon; Adaptasyon Güçlüğü

Diğer:

9. CİNSELLİK - ÜREME BİÇİMİ

Tedavi ve hastalığın cinselliğe etkisi: Var ☐ Yok ☐ Açıklayınız:

Cinsellikle ilgili danışmanlık gereksinimi: Var ☐ Yok ☐

Hemşirelik tanıları: Seksüel Disfonksiyon ; Etkisiz Seksüel Kalıplar ; Etkisiz Sağlık Yönetimi

Diğer:

10. BASETME - STRESİ İLE BASETME BİÇİMİ

Yakın bir zamanda yaşadığı kriz ve baş etme mekanizması:

Stresle Baş Etmek İçin Evde İlaç/Madde Kullanımı: Hayır... Evet... Açıklayınız:

Hemşirelik Tanıları: Adaptasyonda Bozulma; Risk/ Etkisiz Başetme; Risk/ Etkisiz İnkâr;

Diğer:

11. İNANC VE DEĞERLER

Hastanın hastalığını kabullenme durumu:

Hastalığı ile baş etmek için kullandığı destek güçler:

Dini inançlarından dolayı yapmak istediği özel bir uygulama var mı? Hayır... Evet...

Açıklayınız:

Ölüme dair soruları var mı?

Hemşirelik Tanıları: Spirituel Sıkıntı (Manevi Sıkıntı); Spirituel İyiliği Güçlendirmeye Hazır Olamama

Diğer:

12. EĞİTİM GEREKSİNİMİ

Eğitim eksikliği: Yok ☐ Var ☐

Eğitim gereksinimlerini yazınız

.....

YAPILAN TANI VE TETKİK İŞLEMLERİ (Tarih/Saat ve Tanısal Bulgular/Sonuçlar)

Tomografi:

MR:

USG:

EKG:

Angiografi:

Bronkoskopi:

Endoskopi:

Biyopsi:

Diğer

LABORATUAR TESTLERİ

HEMATOLOJİ			BİYOKİMYA			
Tetkik	Sonuç-↓ <i>N</i> ↑	Normal Değer	Tetkik	Sonuç-↓ <i>N</i> ↑	Normal Değer	
WBC		5.2-12.4 Bin/mm³	Glukoz		70-110 mg/dL	
NEU%		41-73 %	BUN		5-18 mg/dL	
NEU		2.1-6.1 K/uL	Kreatinin (Kan)		0.66-1.09 mg/dL	
LYM%		19.4-44.9 %	Kolesterol		0-200 mg/dL	
LYM		1.3-3.5 K/uL	HDL		35-60 mg/dL	
MONO%		5.1-10.9 %	LDL		35-165 -	
MONO		0.3-0.9 K/uL	Trigliserid		30-150 mg/dL	
EOS%		0.9-6 %	Alkalen Fosfataz		30-120 U/L	
EOS		0-0,5 K/uL	AST		0-37 U/L	
BASO%		0.3-1.5 %	ALT		0-65 U/L	
BASO		0-0.2 K/uL	LDH		100-190 U/L	
RBC		4.38-5.77 Milyon/mm³	GGT		5-85 U/L	
HGB		13.6-17.2 g/dl	Total Protein		6.4-8.2 g/dL	
HCT		% 39.5-50.3	Albumin		3.4-5 g/dL	
MCV		80.7-95.5 fL	Total Bilirubin		0.3-1.2 mg/dL	
MCH		27.2-33.5 pg	Direkt Bil.		0-0.2 mg/dL	
MCHC		32.7-37.5 g/dL	İndirekt Bil.		0-0.7 mg/dL	
RDW		11.5-14.3 %	CK		0-232 U/L	
PLT		156-373 Bin/mm³	CKMB		0-20 U/L	
MPV		6.9-10.8 fL	Kalsiyum (Kan)		8.5-10.3 mg/dL	
CRP		0-10 mg/L	Fosfor (Kan)		2.5-4.5 mg/dL	
DİĞER			Urik Asit (Kan)		2.6-7.2 mg/dL	
KAN GAZI			Sodyum (Kan)		136-146 mmol/L	
pH		7.35-7.45	Potasyum (Kan)		3.3-5.1 mmol/L	
PCO ₂		Erkek=35-48 mmHg Kadın=32-45 mmHg	Klor (Kan)		85-110 mmol/L	
pO ₂		83-108 mmHg	Amilaz (Serum)		28-100 U/L	
HCO ₃		Erkek=22.2-28.3 mmol/L Kadın=21.2-27 mmol/L	Lipaz		21-67 U/L	
			DİĞER			
İDRAR						
Tarih	Tetkik	Sonuç	N. Değer Aralığı	Tetkik	Sonuç	N. Değer Aralığı
	Dansite		1.01-1.03	Eritrosit		0-3 /HPF
	Bilirubin		0-0.5 mg/dl	Lökosit		0-5 /HPF
	Henogloblin		0-0.06 mg/dl	Protein		0-30 mg/dl

KULLANILAN İLAÇLAR

İlaç Adı	Endikasyonları	Major Yan Etkileri	Hemşirelik Girişimleri

BASİ YARALARI RİSK TANILAMA									
(Bu bölümü bası yaraları açısından risk altında olduğunuzu düşündüğünüz hastalara uygulayınız)									
DUYGUSAL ALGILAMA	☐	Tamamen Sınırlı			MOBİLİZASYON	☐	Tamamen İmmobil		
	☐	Çok Sınırlı				☐	Çok Sınırlı		
	☐	Hafif Sınırlı				☐	Biraz Sınırlı		
	☐	3				☐	3		
	☐	Normal				☐	Aktif		
	☐	4				☐	4		
VÜCUT TEMİZLİĞİ	☐	Sürekli	Islak	BESLENME	☐	Kaşektik			
	☐	Çok Sık	Islak		☐	Kısmen	Yeterli		
	☐	Ara-Sıra	Islak		☐	Yeterli			
	☐	Çok Seyrek	Islak		☐	Çok	İyi		
AKTİVİTE	☐	Yatağa	Bağımlı	SÜRTÜNME VE ÇİZİLME	☐	Problem Var			
	☐	Sandalyeye Oturabilir	2		☐	Problem Olabilir			
	☐	Ara-Sıra	Yürür		☐	Problem Yok			
	☐	Sık Sık	Yürür		☐				
*TOTAL PUAN: Total Puan 16'dan düşük ise hasta risk grubuna alınmalı ve her gün izlenmelidir.									

TABURCULUK PLANI

Taburcu Eden Hemşire	
Taburculuk Tarihi	
Yatış Süresi	
Taburculuk Notu	

Tarih	Prb No	TANILAMA	PLANLAMA		UYGULAMA	DEĞERLENDİRME
		Hemşirelik Tanıları (G/P/O) Kolloboratif Problemler(PK)	Amaç Sonuç Kriterleri	Müdahaleler /Girişimler		
		Etyolojik Faktörler: Tanımlayıcı kriterler:	Amaç: Sonuç Kriterleri:			

	T.C. ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
	Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü İç Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı Uygulama Beceri Listesi

Öğrencinin Adı Soyadı: Numarası: Tarih:	Klinik: Klinik Eğitici Ad-Soyad:
--	---

BECERİLER	İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ
Beden ısısını Ölçme..... yol	Açıklama:
Nabız değerlendirilmesi..... yolu	Açıklama:
Solunum değerlendirilmesi	Açıklama:
Arterial kan basıncı ölçme: brakial arterden (oskültasyon yöntemi)	Açıklama:
Ortostatik hipotansiyonu tanılama	Açıklama:
Vücut mekaniğini kullanma	Açıklama:
Yatak içinde pozisyon verme: hastayı yatağın başucuna çekmek (bir hemşire)	Açıklama:
Yatak içinde pozisyon verme: hastayı yatağın başucuna çekmek (iki hemşire)	Açıklama:
Yatak içinde pozisyon verme: hastayı supine pozisyonundan prone pozisyonuna getirme	Açıklama:
Yatak içinde pozisyon verme: hastayı prone pozisyonundan supine pozisyonuna getirme	Açıklama:
Yatak içinde pozisyon verme: hastayı supine pozisyonundan yatağın kenarına çekme	Açıklama:
Yatak içinde pozisyon verme: hastayı supine pozisyonundan lateral pozisyonuna getirme (1. yöntem)	Açıklama:
Yatak içinde pozisyon verme: hastayı supine pozisyonundan lateral pozisyonuna getirme(11.. yöntem)	Açıklama:
Ambulasyona yardım etme: bir hemşire	Açıklama:
Ambulasyona yardım etme: iki hemşire	Açıklama:
Hastayı sedyeye alma: üç kişi	Açıklama:
Hastayı sedyeye alma: çarşafı	Açıklama:
Hastayı tekerlekli sandalyeye alma	Açıklama:
Rom (range of motion /eklem hareket açıklığı) egzersizi	Açıklama:
Medikal/ Sosyal/ Hijyenik el yıkama	Açıklama:
Steril eldiven giyme ve çıkarma	Açıklama:
Sıcak uygulama: termofor	Açıklama:
Sıcak uygulama: sitz banyosu uygulama	Açıklama:
Sıcak uygulama: yaş sıcak kompres uygulama	Açıklama:
Soğuk uygulama: yaş soğuk kompres uygulama	Açıklama:
Soğuk uygulama: buz torbası uygulama	Açıklama:
Soğuk uygulama: serin sünger banyosu	Açıklama:
Elastik bandaj uygulama	Açıklama:
Yara bakımı	Açıklama:

Bası yarası önleme		Açıklama:
Bası yarası bakımı		Açıklama:
Sırt masajı		Açıklama:
Ağız bakımı		Açıklama:
Özel ağız bakımı		Açıklama:
Oral yol ile ilaç uygulama		Açıklama:
Ampulden ilaç çekme		Açıklama:
Flakondan ilaç çekme		Açıklama:
Farklı flakonlardan iki ayrı ilacı enjektöre çekme		Açıklama:
Subkutan enjeksiyon uygulama (8 Doğru İlk. Göre)		Açıklama:
İntradermal enjeksiyon uygulama (8 D İlkesine göre)		Açıklama:
İntramüsküler enjeksiyon uygulama (8 D ilk.göre)		Açıklama:
İntravenöz enjeksiyon uygulama (8 D ilkesine göre)		Açıklama:
Periferik intravenöz kanül uygulama (8D ilk. göre)		Açıklama:
Periferik intravenöz kanülden ilaç uygulama (8D)		Açıklama:
İntravenöz infüzyon sırasında ilaçları puşe yoluyla verilmesi (8 Doğru ilkesine göre)		Açıklama:
İntravenöz sıvı infüzyon uygulama (8 Doğru göre)		Açıklama:
Serum kartı hazırlama		Açıklama:
İntravenöz sıvı setlerinin değişimi		Açıklama:
İntravenöz infüzyon takibi		Açıklama:
İntravenöz solüsyonun değiştirilmesi		Açıklama:
Aldığı / çıkardığı sıvı takibi ve uygulama		Açıklama:
İntravenöz pansumanın değiştirilmesi		Açıklama:
İnfüzyon portu/ santral venöz kateterden kan örneği alma, infüzyon uygulama		Açıklama:
Buruna ilaç uygulama: damlalıklı ilaç		Açıklama:
Buruna ilaç uygulama: nazal sprey		Açıklama:
Kulağa ilaç uygulama		Açıklama:
Göze ilaç uygulama		Açıklama:
Deriye ilaç uygulama		Açıklama:
Rektal yol ile ilaç uygulama		Açıklama:
İnhalasyon yolu ile ilaç uygulama		Açıklama:
Derin solunum ve öksürme egzersizleri		Açıklama:
Solunum yolu sekresyonlarını temizleme		Açıklama:
Nazal kanül ya da maske ile oksijen uygulama		Açıklama:
Oksijen satürasyonu ölçümü		Açıklama:
Göğüs fizyoterapisi uygulama (perküsyon, vibrasyon		Açıklama:
Suni havayolu (airway) olan bireyde oksijen tedavisi		Açıklama:
Erişkin beslenmesine yardım		Açıklama:
Nazogastrik/ orogastrik sonda uygulama		Açıklama:
Nazogastrik/ orogastrik sonda yerini kontrol etme		Açıklama:
Nazogastrik/ orogastrik sonda çıkarılması		Açıklama:
Nazogastrik sonda yada gastronomi yolu ile bolusla aralıklı besleme		Açıklama:
Nazogastrik sonda yada gastronomi yolu ile sürekli besleme		Açıklama:
Geniş/ dar lümenli nazogastrik/ orogastrik sonda ile bireyi entübe etme		Açıklama:
Total parenteral (periferal venden) beslenen bireyin bakımı		Açıklama:
Santral venöz kateter yolu ile beslenen bireyin bakımı		Açıklama:
Kadınlara üriner kateter uygulama		Açıklama:

Erkeklere üriner kateter uygulama		Açıklama:
Üriner kateteri çıkarma		Açıklama:
İdrar örneği toplama: kalıcı kateterden örnek alma		Açıklama:
İdrar örneği toplama: bireyin kendi kendine orta akım idrar örneği almasına yardım etme		Açıklama:
24 saatlik idrar örneği toplama		Açıklama:
Kondom kateter uygulama		Açıklama:
Sürgü uygulama		Açıklama:
Dışkı örneği alma		Açıklama:
Rektal tüp uygulaması		Açıklama:
Dışkı tıkanıklığını giderme		Açıklama:
İrrigatör/lavman seti ile lavman uygulama		Açıklama:
Hipertonik solusyon ile lavman uygulama (fleet enema)		Açıklama:
Stoma bakımı		Açıklama:
Kan Alma		Açıklama:
EKG çekimi		Açıklama:
DİĞER.....		Açıklama:

ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ UYGULAMA
SORUMLUSU
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME FORMU

UYGULAMA YAPAN ÖĞRENCİ		Fotoğraf
Adı Soyadı		
Öğrenci No		
Uygulama Başlangıç Tarihi		
Uygulama Bitiş Tarihi		
Ders Sorumlusu	Dr. Öğr. Üyesi B. Cansu Koyunoğlu	
UYGULAMA YAPILAN KURUM		
Kurum adı		
Uygulama yapılan bölüm(ler)		

Uygulama yapan öğrencinin gösterdiği performansı aşağıdaki kriterleri dikkate alarak değerlendirmeniz rica olunur.

A. DAVRANIŞLAR, DIŞ GÖRÜNÜM VE ETİK

	Çok yeterli (5 puan)	Yeterli (4 puan)	Orta (3 puan)	Yetersiz (2 puan)	Çok yetersiz (1 puan)
Öğrencinin Kendine güven, kendini ifade edebilme, öz eleştiri yapabilme becerisi					
Forma bütünlüğüne ve hijyene uyum					
Sağlıklı/Hasta birey ve kendisi için güvenli olan uygulamayı yapma					
Mesleki değerlere ve etik ilkelere uygun davranma becerisi					
Uygulama saatlerine uyum					
Etkili çalışma ve zamanı verimli kullanabilme					
Sorumluluk alma ve yerine getirme					
Toplam puan	(...../35 puan)				

B. İLETİŞİM BECERİLERİ

	Çok yeterli (5 puan)	Yeterli (4 puan)	Orta (3 puan)	Yetersiz (2 puan)	Çok yetersiz (1 puan)
Kişiler arası ilişki kurabilme ve sürdürme becerisi					
Sağlıklı/ Hasta birey ve yakınları ile iletişim					
Çalışma arkadaşı ve ekip ile iletişimi					
Toplam puan	(...../15 puan)				

C. TEORİK BİLGİ DÜZEYİ

	Çok yeterli (5 puan)	Yeterli (4 puan)	Orta (3 puan)	Yetersiz (2 puan)	Çok yetersiz (1 puan)
Edindiği teorik bilgileri sentez edip kullanabilme ve geliştirme					
Sağlıklı/ hasta bireye doğru/yeterli düzeyde bilgi verme					
Kanıtı dayalı bilgiye ulaşma ve sunma becerisi					
Toplam puan	(...../15 puan)				

D. MESLEKİ BECERİLERİ UYGULAMA

	Çok yeterli (5 puan)	Yeterli (4 puan)	Orta (3 puan)	Yetersiz (2 puan)	Çok yetersiz (1 puan)
Doğru ve yeterli bilgi toplama ve kayıt altına alma					
İş akışını doğru saptama ve planlama					
Doğru ve yeterli uygulama sürecini sağlama					
Öneri geliştirme, çözüm üretme					
Mesleki kavramları anlama ve uygulama yeteneğine sahip olma					
Uygulama sonuçlarını saptama, değerlendirme ve raporlama					
Kendini geliştirme konusunda istekli olma					
Toplam puan	(..... /35 puan)				

GENEL DEĞERLENDİRME [Toplam puan yazınız]

--

--

Öğrenci ile ilgili diğer düşüncelerinizi yazmanız rica olunur.

Tarih ve İmza
Uygulama Sorumlusu

Tarih ve İmza
Ders Sorumlusu

ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ UYGULAMA
SORUMLUSU
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME FORMU

ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:

TARİH:

Aşağıda verilen değerlendirme ölçütlerini kullanarak öğrencinin bakım planını değerlendiriniz.

BAKIM PLANI DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	DEĞERLENDİRME PUANI	
Bireyin hastalığı, tanı ve tedavi yöntemleri hakkında teorik bilgi sahibi olması	10	
Bireyin laboratuvar bulgularını açıklaması	8	
Bireyin ilaçlarını açıklaması	8	
Bireyin verilerini toplayarak mevcut durumu tanılaması	8	
Bireye özgü hemşirelik tanısı belirlemesi	8	
Hemşirelik tanılarını öncelik sırasına koyması	8	
Hemşirelik tanılarının tanımlayıcı ve etiyolojik özelliklerini belirtmesi	5	
Hemşirelik tanılarına uygun bireye özgü hemşirelik girişimlerini öncelik sırasına koyması	5	
Uyguladığı hemşirelik girişimlerini açıklaması	5	
Hemşirelik tanılarına özgü sonuç kriterlerini belirlemesi	5	
Hastaya verilen bakımı değerlendirmesi	4	
Birey ve ailesine eğitim yapması	4	
Taburculuk planı hazırlaması	4	
Doğru/ yeterli, ders notu/literatür kullanılması	4	
Tıbbi terminolojinin doğru kullanılması	4	
Anlaşılabilir ve özenli şekilde yazılmış olması	4	
İlgili anabilim dalı dersinin bakım planı formunu kullanması	2	
Bakım planının zamanında teslim edilmesi	4	
Toplam puan	100	

Ders Sorumlusu

Kaşe/İmza

**ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK
BÖLÜMÜ
İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ UYGULAMA
SORUMLUSU
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME FORMU**

ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:

TARİH:

Aşağıda verilen değerlendirme ölçütlerini kullanarak öğrencinin vaka sunumunu değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	DEĞERLENDİRME PUANI	NOT
Hastalık, tanı tedavi yöntemlerini açıklaması	8	
Vaka anemnezinin verilmesi	8	
Vakanın laboratuvar bulgularının yorumunun yapılması	8	
Vakanın ilaçlarının yorumunun yapılması	8	
Vakaya özgü öncelik sıralamasına göre hemşirelik tanılarının yapılması	8	
Vakaya özgü hemşirelik tanılarına uygun hemşirelik girişimlerini sıralaması	5	
Vakaya özgü sonuç kriterlerini belirlemesi	5	
Vakaya özgü eğitim planlanması	5	
Anlatım dili*	5	
Sunum süresine uyum	5	
Tıbbi terminolojinin doğru kullanılması	5	
Sorulara yanıt verme yeterliliği	30	
Toplam puan	100	

Ders Sorumlusu

Kaşe/İmza

Klinik Puanı (%60):

Bakım Planı (%30):

Vaka Sunumu (%10):

Toplam Uygulama Puanı: